

Regulamin zasadniczej polowej próby użytkowości dla klaczy rasy konik polski

Korboniec, dnia 1 lipca 2026r.

I. Organizatorzy:

Wojewódzki Związek Hodowców Koni w Warszawie

II. Data i miejsce próby dzielności:

1 lipca 2026 – STAJNIA TARPAN - Korboniec 13, 06-500 Mława

III. Warunki uczestnictwa

- Zasadnicza próba użytkowości (wierzchowa lub zaprzęgowa) dotyczy klaczy stadnych, które zostały wpisane do księgi głównej klaczy (klasy GKI i GKII) oraz zostały zakwalifikowane do udziału w „Programie hodowli koni rasy konik polski”.

- Minimalny wiek klaczy przystępujących do zasadniczej próby użytkowości wynosi 36 miesięcy. Próby użytkowości nie dotyczą koników utrzymywanych w systemie hodowli rezerwatowej.

- Próba użytkowości powinna być poprzedzona odpowiednim przygotowaniem konia do poszczególnych elementów próby.

- Za przygotowanie konia do próby użytkowości odpowiada właściciel konia. Za przeprowadzenie próby użytkowości odpowiadają: komisja powołana do przeprowadzenia próby użytkowości przez Komisję Księgi Stadnej koni rasy Konik Polski (KKS):

1. Prof. Marta Siemieniuch – Tartanus - Przewodnicząca Komisji Sędziowskiej

2. Marcin Majewski – Członek Komisji Sędziowskiej (WZHK Warszawa)

3. Mateusz Kołakowski – Członek Komisji Sędziowskiej (WZHK Warszawa)

oraz Wojewódzki Związek Hodowców Koni w Warszawie

- Obowiązkiem właściciela konia jest zaznajomienie się z przepisami dotyczącymi zasad przeprowadzenia polowych prób użytkowości oraz z niniejszym regulaminem.

- Stan zdrowotny i kondycja konia przystępującego do próby polowej nie może budzić wątpliwości. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości decyzję o przystąpieniu do próby podejmuje przewodniczący komisji w porozumieniu z obecnym lekarzem weterynarii. Decyzja przewodniczącego komisji jest nieodwołalna.

- Przed rozpoczęciem próby lekarz weterynarii mierzy tętno i oddechy spoczynkowe. Tętno spoczynkowe powyżej 60 uderzeń/min. (wskazujące na stan chorobowy konia), jak również

kulawizna, widoczne rany na ciele konia są podstawą do niedopuszczenia konia do próby użytkowości.

- 15 minut po zakończonej próbie użytkowości, lekarz weterynarii mierzy tętno i oddechy oraz ocenia ogólny stan konia. W razie wątpliwości dotyczących motoryki konia, lekarz weterynarii dokonuje oceny konia w ruchu w stępie i kłusie. W przypadku kulawizny konia oraz tętna mierzonego 15 minut po zakończeniu próby, przekraczającego 85 uderzeń/min. lekarz weterynarii zgłasza wniosek do przewodniczącego komisji o dyskwalifikacji konia z powodów zdrowotnych. Przedstawienie konia do badania we właściwym czasie po zakończeniu próby jest obowiązkiem właściciela konia.

- W przypadku niestawienia się właściciela/opiekuna konia 15 minut po zakończeniu próby, koń zostanie zdyskwalifikowany. Szczegółowe warunki dotyczące przeprowadzania próby zaprzęgowej lub wierzchowej w odniesieniu do miejsca jej przeprowadzania, trasy, każdorazowo określa komisja powołana przez prowadzącego księgi do przeprowadzenia próby.

- Szczegółowe warunki dotyczące przeprowadzania próby zaprzęgowej lub wierzchowej w odniesieniu do rodzaju zaprzęgu i uprzęży, ubioru jeźdźcy (powożącego), dopuszczalnych pomocy jeździeckich podane są w niniejszym dokumencie i stanowią ostateczne wytyczne dla przystępujących do próby. W przypadku niedostosowania się do wytycznych komisja ma prawo zdyskwalifikować konia.

- W przypadku panujących trudnych warunków na trasie przeprowadzanej próby (np. miękkie, rozmiękłe podłoże lub inne utrudnienia) komisja może obniżyć wymagane normy mierzalne, w odniesieniu do poszczególnych elementów próby, o 5–10%.

- Mając na uwadze dobrostan konia należy go odpowiednio kondycyjnie i zdrowotnie przygotować konia do próby dzielności. Konie, które zdaniem Komisji są nieodpowiednio przygotowane, wykazujące agresję, brak podporządkowania skutkujący zagrożeniem dla otaczających osób i pozostałych koni, zostaną zdyskwalifikowane. W przypadku dyskwalifikacji koń może być poddany próbie dzielności w tym samym roku, po upływie minimum 4 tygodni od dyskwalifikacji.

Ia. Szczegółowe wytyczne dotyczące przygotowania konia i rodzaju uprzęży podczas próby zaprzęgowej

Podczas próby zaprzęgowej należy używać odpowiednio dopasowanej uprzęży szorowej lub chomątowej. Natylnik jest zalecany elementem uprzęży. Pozostałe elementy uprzęży, włącznie z podogoniem, są obowiązkowe. Dopuszczalne ogłowie z okularami lub bez. Wędzidło ma być dopasowane. Niedopuszczalne jest zakładanie ogłowia na kantar, dopinanie wędzidła do kantara i używanie elementów uprzęży innych niż oryginalne (np. stosowanie sznurków jako elementów uprzęży). Obowiązkową pomocą podczas jazdy zaprzęgiem jest odpowiedni bat. Nadmierne, brutalne użycie bata jest niedozwolone. Niedopuszczalne jest używanie lejców do popędzania konia. Próba polowa zaprzęgowa przeprowadzana jest w lekkim ogumionym pojeździe (w wozie lub bryczce typu maratonka) z dwoma dyszlami o wadze, wraz z powożącym

i sędzią, od 100 do 120% masy ciała ocenianego konia. Zaprzężanie konia przeprowadzają dwie-trzy osoby – powożący i pomocnik/pomocnicy. Koń musi dać się zaprząć przez dwie-trzy osoby. Koń bez oporu musi cofnąć się między dyszle lub podejść do pojazdu i stać spokojnie podczas opuszczania dyszli. **Podciąganie bryczki/wozu w kierunku konia jest niedopuszczalne!!!!.**

Komisja ocenia m. in. zachowanie podczas zaprzężania oraz podczas wsiadania na pojazd, stanie w miejscu, sposób ruszania i zatrzymania oraz sposób reakcji konia na lejce, jego posłuszeństwo, temperament i charakter. Po zaprzężeniu konia i zajęciu miejsc przez powożącego, sędziego i ewentualnie pomocnika koń rusza stępem, po wydaniu przez powożącego odpowiedniej komendy. **W przypadku ruszenia galopem, baranich skoków i innych zachowań niebezpiecznych, koń jest eliminowany z próby.** Niedopuszczalne jest prowadzenie przez pomocnika konia na linie podczas trwania próby. Kilkukrotne zatrzymanie się konia na trasie przejazdu, stawiany opór, zmiany kierunku, jak również zmiany tempa chodu w stosunku do wymaganego na danym odcinku, bądź brak spokojnego stania w miejscu, wtedy kiedy jest to wymagane przepisami próby, są podstawą do przyznania oceny niedostatecznej (2 pkt.) za zachowanie konia, co skutkuje niezaliczeniem próby.

Ubiór powożącego, obuwie oraz uprzęż mają być czyste oraz zapewniające bezpieczne przeprowadzenie prób, jak również dostosowane do rangi wydarzenia, jaką jest polowa próba użytkowości. Niedopuszczalne jest np. używanie przez powożącego jako obuwia tzw. kłapek plażowych, czy sandałów. Komisja może odwołać próbę w przypadku niezapewnienia przez organizatora pojazdu i uprzęży zapewniających bezpieczne przeprowadzenie próby.

Ila. Szczegółowe wytyczne dotyczące przygotowania konia, siodłania i kielźniania oraz dopuszczalnych pomocy jeździeckich podczas próby wierzchowej

Koń podczas siodłania oraz zakładania ogłowia ma zachowywać się spokojnie. Wszystkie elementy ogłowia i siodła mają być dopasowane, tak żeby nie powodowały otarć, odgnieień i dyskomfortu dla konia. Jedynym dopuszczalnym rodzajem kielźniania podczas polowej próby wierzchowej jest kielźnianie wędzidłowe. Dopuszcza się użycie wędzideł pojedynczo lub podwójnie łamanych, plastikowych, metalowych bądź wędzideł prostych skórzanych, gumowych lub plastikowych. Niedopuszczalne jest przystąpienie do próby bez wędzidła. Koń powinien mieć dopasowane siodło, którego rodzaj określa osoba przygotowująca konia. Zalecane jest użycie podogonia aby siodło nie przesunęło się na łopatki konia, co utrudnia prawidłowe użycie pomocy, stanowi dyskomfort dla konia i niebezpieczeństwo dla jeźdźcy. Wszystkie elementy ogłowia i siodła muszą zapewniać bezpieczne przeprowadzenie próby. Jeździec używa pomocy jeździeckich: dosiada, wodzy, palcata (maksymalnie do 70 cm długości), głosu. Niedopuszczalne jest użycie ostróg. Jeździec ma na głowie zapięty kask i ubrany jest schludnie w standardowy strój jeździecki (bryczesy, koszula, ewentualnie odzienie wierzchnie, które ma być zapięte). Obuwie obowiązkowo posiada odpowiedni obcas i gładką

podeszwę, ze względów bezpieczeństwa, ewentualnie siodło zaopatrzone jest w strzemiona koszyczkowe.

Masa jeźdźca nie może przekraczać 20% masy ciała konia.

Podczas próby wierzchovej koń porusza się stępem, kłusem i galopem, stosownie do danego elementu próby. W obowiązku jeźdźcy jest takie przygotowanie kondycyjne konia, żeby poszczególne elementy próby były wykonywane bez oporu, a przejścia z chodu niższego do wyższego (i odwrotnie) były płynne. Jeżeli koń płoszy się (ale reakcja ta nie wynika z nieprzewidzianych sytuacji na trasie np. pojawienia się psa itp.), zawraca, ucieka z trasy próby, przechodzi samowolnie do niższego lub wyższego chodu, stawia opór lub wykazuje inne niebezpieczne zachowania, komisja sędziowska przyznaje ocenę niedostateczną (2 pkt.) za zachowanie konia, co skutkuje niezaliczeniem próby. Nadmierne użycie palcata przez jeźdźcę, w celu wymuszenia ruchu naprzód, skutkuje dyskwalifikacją. W przypadku upadku spowodowanego z winy konia (brykanie, wspinanie się, celowe zrzucenie jeźdźcy), komisja przyznaje ocenę niedostateczną (2 pkt.) za zachowanie, co skutkuje natychmiastowym zakończeniem próby i jej niezaliczeniem. W przypadku upadku z konia lub z koniem spowodowanego potknięciem się konia, który nie wykazywał zachowań niebezpiecznych względem jeźdźcy, komisja ma prawo pozwolić jeźdźcy na kontynuowanie próby, jeżeli stan konia i jeźdźcy na to pozwala.

Protokoły z polowych prób użytkowości, zawierające wyniki cząstkowe, uzyskane z poszczególnych elementów próby, są przechowywane przez okręgowy ZHK przez minimum 12 miesięcy. Protokół sporządzany jest przez komisję sędziującą daną próbę polową. Uwagi i odwołania uczestników są rozstrzygane na bieżąco przez przewodniczącego komisji. Kwestie sporne rozstrzygane będą zgodnie z Regulaminem określającym prawa i obowiązki hodowców koni uczestniczących w programach hodowlanych realizowanych przez Polski Związek Hodowców Koni.

Wyniki prób użytkowości:

wyniki prób użytkowości będą podawane w wartościach bezwzględnych, jak również mogą być podane w wartościach odchylenia standardowego od średniej danego rocznika koni oraz od średniej potomstwa poszczególnych ogierów, maksymalna punktacja oraz ocena słowna za próbę zaprzęgową i wierzchową:

ocena zachowania się 5 pkt.

szybkość w stępie 5 pkt.

szybkość w kłusie 5 pkt.

długość kroku w stępie 5 pkt.

długość kroku w kłusie 5 pkt.

próba wysiłkowa 5 pkt.

powrót tętna do normy 5 pkt.

powrót oddechów do normy 5 pkt.

Ogółem 40 pkt.

Ocena słowna:

ocena wybitna 36–40 pkt.

ocena bardzo dobra 31–35 pkt.

ocena dobra 26–30 pkt.

ocena dostateczna 21–25 pkt.

Badanie tętna i oddechu w 15 min po zakończeniu próby zaprzęgowej lub wierzchowej i porównaniu ich częstotliwości ze stanem spoczynkowym (badanie przed próbą):

różnica do 5 oddechów i uderzeń serca = 5 + 5 pkt.

różnica do 10 oddechów i uderzeń serca = 4 + 4 pkt.

różnica do 15 oddechów i uderzeń serca = 3 + 3 pkt.

różnica do 20 oddechów i uderzeń serca = 2 + 2 pkt.

różnica do 25 oddechów i uderzeń serca = 1 + 1 pkt.

różnica powyżej 25 oddechów i uderzeń serca = 0 + 0 pkt.

Pomiary wskaźników fizjologicznych należy przeprowadzać w takich warunkach aby uniknąć wpływu dodatkowych bodźców stresujących konia. Minimalne wymagania co do wartości użytkowej: próba użytkowości zaprzęgowej lub wierzchowej zaliczona na co najmniej 21 pkt. (w tym co najmniej 3 pkt. za ocenę zachowania).

Przebieg polowej próby zaprzęgowej klaczy wpisanych do księgi głównej klaczy (GKI lub GKII) uczestniczących w „Programie hodowlanym koni rasy konik polski”:

Polowa próba zaprzęgowa polega na ocenie 8 elementów próby, tj. oceny zachowania, pomiaru czasu przebycia odcinka 500 m w stępie, pomiaru czasu przebycia odcinka 500 m w kłusie, pomiaru długości kroku w stępie, pomiaru długości kroku w kłusie, oceny za próbę wysiłkową (wariant I lub wariant II), pomiaru tętna w 15 min po zakończeniu próby wysiłkowej oraz pomiaru oddechów w 15 min po zakończeniu próby wysiłkowej i porównaniu ich ze stanem spoczynkowym:

- ocena zachowania się konia podczas zaprzężania w pojedynkę, stania w miejscu i 2-3 krotnego ruszania z miejsca wozu lub bryczki na kołach ogumionych (z hamulcem), o masie około 100-120% masy ciała konia i ruchu na drodze utwardzonej, na dystansie około 20-30 m w stępie, jak również w trakcie całej próby. Dla oceny zachowania się konia będzie stosowana skala punktowa jak w próbie wstępnej. Próbę przeprowadza się z udziałem powożącego, sędziego i ewentualnie pomocnika powożącego,
- pomiar czasu (szybkości) przebycia odcinka 500 m w stępie i w kłusie, przy czym liczona będzie liczba kroków (na odcinku 100 m), przy pomocy licznika (lub w inny powszechnie przyjęty sposób określony przez komisję), dla oceny średniej długości kroku.

Punktacja za stęp		Punktacja za kłus	
<u>Norma czasu</u>	<i>pkt.</i>	<u>Norma czasu</u>	<i>pkt.</i>
4 min. 45 sek. i poniżej	5	1 min. 50 sek. i poniżej	5
od 4 min. 46 sek. do 5 min. 05 sek.	4	od 1 min. 51 sek. do 2 min. 05 sek.	4
od 5 min. 06 sek. do 5 min. 25 sek.	3	od 2 min. 06 sek. do 2 min. 20 sek.	3
od 5 min. 26 sek. do 5 min. 45 sek.	2	od 2 min. 21 sek. do 2 min. 35 sek.	2
powyżej 5 min 45 sek.	1	powyżej 2 min 35 sek.	1

- pomiar długości kroku w stępie i kłusie:

<u>Norma długości kroku w stępie</u>	<i>pkt.</i>	<u>Norma długości kroku w kłusie</u>	<i>pkt.</i>
160 cm i powyżej	5	260 cm i powyżej	5
od 150 do 159 cm	4	od 245 do 259 cm	4
od 140 do 149 cm	3	od 230 do 244 cm	3
od 130 do 139 cm	2	od 215 do 229 cm	2
poniżej 130 cm	1	poniżej 215 cm	1

- próba wysiłkowa (wariant I) - jazda czasowa (2 powtórzenia: 8 min. stęp + 3 min. kłus) na drodze utwardzonej, przy czym mierzony będzie przebyty dystans. Ponadto przed jazdą czasową i w 15 min. po zakończeniu próby określana będzie częstotliwość tętna i oddechów (w celu określenia powrotu tętna i oddechów do normy).
- punktacja za jazdę czasową:
Przebyty dystans :
3200 m i powyżej m = 5 pkt
od 3000 do 3299 m = 4 pkt
od 2800 do 2999 m = 3 pkt
od 2600 do 2799 m = 2 pkt

poniżej 2600 m 1= 1 pkt

- W zależności od warunków lokalnych dopuszcza się przeprowadzanie próby wysiłkowej, zamiast jazdy czasowej z mierzeniem dystansu - wariant II, jest to wariant jazdy na stałym dystansie 3200 m (2 powtórzenia po 800 m stępem i 800 m kłusem) z pomiarem czasu. Pomiar tętna i oddechów dokonany zostanie jak w wariacie jazdy czasowej.

Dla otrzymania porównywalnych wyników może być wyliczona średnia szybkość.

- **punktacja za jazdę dystansową:**

Uzyskany czas

22:00 min i poniżej = 5 pkt.

od 22:01 do 23:59 min = 4 pkt.

od 24:00 do 25:59 min = 3 pkt.

od 26:00 do 27:59 min = 2 pkt.

powyżej 28:00 min = 1 pkt.

Polowa próba wierzchowa

Dotyczy klaczy wpisanych do księgi głównej klaczy (GKI lub GKII) uczestniczących w Programie hodowlanym koni rasy konik polski i polega na ocenie 8 elementów próby tj.:

- oceny zachowania,
 - pomiaru czasu przebycia odcinka 500 m w stępie,
 - pomiaru czasu przebycia odcinka 500 m w kłusie,
 - pomiaru długości kroku w stępie,
 - pomiaru długości kroku w kłusie,
 - oceny za próbę wysiłkową (wariant I lub wariant II),
 - pomiaru tętna w 15 min po zakończeniu próby wysiłkowej oraz pomiaru oddechów w 15 min po zakończeniu próby wysiłkowej i porównaniu ich ze stanem spoczynkowym:
1. ocena zachowania się konia podczas siodłania, wsiadania jeźdźcy i podczas jego ruchu w stępie, kłusie i galopie w trakcie całej próby. Dla oceny zachowania się konia będzie stosowana skala punktowa jak w próbie wstępnej,
 2. pomiar czasu przebycia odcinka 500 m w stępie i w kłusie, przy czym liczona będzie liczba kroków (na odcinku 100 m) licznikiem dla oceny średniej długości kroku (lub w inny powszechnie przyjęty sposób określony przez komisję). Zastosowane zostaną normy czasu i skala punktowa jak w próbie zaprzęgowej,
 3. pomiar długości kroku w stępie i kłusie (zastosowane normy długości i skala ocen jak podczas próby zaprzęgowej),

4. próba wysiłkowa (wariant I) - jazda czasowa (2 powtórzenia: 7 min. stęp + 3 min. kłus + 1 min. galop) na drodze nieutwardzonej, przy czym mierzony będzie przebyty dystans. Ponadto przed jazdą czasową i w 15 min. po zakończeniu próby określana będzie częstotliwość tętna i oddechów (w celu określenia powrotu tętna i oddechów do normy).
5. Punktacja za jazdę czasową:
Przebyty dystans
3600 m i powyżej = 5 pkt.
od 3400 do 3599 m = 4 pkt.
od 3200 do 3399 m = 3 pkt.
od 3000 do 3199 m = 2pkt
poniżej 3000 m = 1 pkt

W zależności od warunków lokalnych dopuszcza się przeprowadzanie próby wysiłkowej, zamiast jazdy czasowej z mierzaniem dystansu, wariant II - jazdy na stałym dystansie 3600 m (2 powtórzenia po 600 m stęp, 600 m kłus, 600 m galop) z pomiarem czasu.

Pomiar tętna i oddechów dokonany zostanie jak w wariacie jazdy czasowej po 15 min. od zakończenia próby. Dla otrzymania porównywalnych wyników może być wyliczona średnia szybkość.

Punktacja za jazdę dystansową:

Uzyskany czas

- 22:00 min i poniżej = 5 pkt.
od 22:01 do 23:59 min = 4 pkt
od 24:00 do 25:59 min = 3 pkt.
od 26:00 do 27:59 min = 2 pkt.
powyżej 28:00 min = 1 pkt.

IV. Opłaty:

Opłata organizacyjna wynosi 100 zł

Opłata za próbę wstępną wynosi 30 zł

Opłata za próbę zasadniczą wynosi 30 zł

V. Program wydarzenia:

Środa (1 lipca 2026):

do 7.30 - zwózka koni

8.00 – Komisyjna ocena klaczy i próba wstępna

8.30 - rozpoczęcie komisyjnej próby dzielności klaczy

ok. 12.00 – oficjalne ogłoszenie wyników

VI. Katalog:

Sporządzony jest w oparciu o dokumenty hodowlane znajdujące się w Wojewódzkim Związku Hodowców Koni w Warszawie.

VII. Termin zgłoszeń

- do 30.06.2026 r. na adres mail: biuro@wzhkwarszawa.pl lub tel. 22 771 20 17, 668 313 380

Organizator zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian w programie.

Udział w zawodach/imprezie jest równoznaczny z wyrażeniem zgody na publikację i rozpowszechnianie zdjęć z zawodów/imprezy.